

Νίκος Μουζέλης,

Καθηγητής κοινωνιολογίας, London School of Economics

Εκσυγχρονισμός, παγκοσμιοποίηση και η αποτυχία του κομμουνισμού

ΣΤΟ 60ΜΕΡΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ

Στα πλαίσια της εισήγησης αυτής επιχειρείται διερεύνηση της κατάρρευσης του Σοβιετικού Κράτους, σε όρους της σύγχρονης προβληματικής σχετικά με τη φύση του εκσυγχρονισμού, την παρούσα διαδικασία παγκοσμιοποίησης, καθώς και την τύχη των εθνικών-κρατών.

Σε αντιδιαστολή με την συμβατική αντίληψη, η παγκοσμιοποίηση δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την κατάρρευση ή την εξασθένηση της έννοιας του εθνικού κράτους. Εμπεριέχει, ωστόσο, την κατάρρευση των "αντι-αναπτυξιακών κρατών", όπως για παράδειγμα του Σοβιετικού ή, σε μικρότερη έκταση, των περισσότερων από τα κράτη του "Τρίτου Κόσμου". Τρεις μορφές εθνικών κρατών μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την έννοια της παγκοσμιοποίησης:

(α) Κράτη, με καθυστερημένη ανάπτυξη, ημιπεριφερειακά, τα οποία με ένα λίγο πολύ απολυταρχικό τρόπο υιοθετούν πολιτικές ενεργού ελέγχου που δεν υπονομεύουν αλλά κατευθύνουν ενεργητικά τις τιμές της αγοράς προς την κατεύθυνση της επίτευξης αναπτυξιακών στόχων (αυτό παραμένει αληθές, παρά την πρόσφατη Ασιατική Κρίση που συνηγορεί για το αντίθετο).

(β) Εθνικά κράτη του καπιταλιστικού κέντρου, τα οποία εξαιτίας της ισχυρής οικονομικής τους θέσης, έχουν τη δυνατότητα να επιτύχουν τη μεγέθυνση απλά και μόνο με την οικονομική απελευθέρωση και την πλήρη επικράτηση του μηχανισμού της αγοράς.

(γ) Οιονεί-καπιταλιστικά, σοσιαλδημοκρατικά κράτη του καπιταλιστικού κέντρου, τα οποία είναι περισσότερο ελεγχόμενα από τα κράτη της δεύτερης και λιγότερο αυταρχικά από αυτά της πρώτης κατηγορίας.

Κύρια πεδία έρευνας

Διεθνείς σχέσεις, συγκριτική ανάλυση, ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Κυριότερες δημοσιεύσεις

Organisation and Bureaucracy: An Analysis of Modern Theories, London: Routledge and Kegan Paul, 1967, Modern Greece: Facets of Underdevelopment, London: Macmillan, 1978, Politics in the Semi-Periphery: Early Parliamentarism and Late Industrialisation in the Balkans and Latin America, London: Macmillan, 1986, Post-Marxism Alternatives: The Construction of Social Orders, London: Macmillan, 1990, Back to Sociological Theory: The Construction of Social Orders, London: Macmillan, 1992, Sociological Theory: What Went Wrong? Diagnosis and Remedies, London: Routledge, 1995

Διεύθυνση
Λεωφ. Θησέως 18, Εκάλη
145 65 Αθήνα
Τηλ.: (301) 8131360
Fax : (301) 8131989
E-mail: mouzelis@hol.gr

Dpt. of Sociology
London School of Economics
Houghton Street
London WC2A 2AE
Tel.: (0171) 9557295
Fax: (0171) 2420392

Nicos Mouzelis,
Professor of sociology, LSE

Modernisation - globalisation and the demise of communism

In this paper an attempt is made to examine the demise of the Soviet State in terms of on going debate on the nature of modernisation, the present process of globalisation and the fate of the nation-state.

Contrary to conventional wisdom, globalisation does not entail the demise or weakening of the nation state. It only entails the demise of anti-development states- like the Soviet and at a lesser extent most of the states of "Third World" Countries. Three types of nation-state are compatible with globalisation:

- (a) late development, semi - peripheral states, which in a more or less authoritarian manner adopt dirigist policies which do not undermine but actively direct market price towards developmental goals (this holds true despite the present Asian Crisis).
- (b) "Nation states of the capitalist centre, which, because of their dominant economic position, can achieve growth by simply freeing to the full market mechanisms.
- (c) Quasi-capitalist, social democratic states of the capitalist centre, which are more dirigist than (b) but less authoritarian than (a).

Main research fields:

Historical sociology, sociology and development, sociological theory.

Main publications:

Organisation and Bureaucracy: An Analysis of Modern Theories, London: Routledge and Kegan Paul, 1967, Modern Greece: Facets of Underdevelopment, London: Macmillan, 1978, Politics in the Semi-Periphery: Early Parliamentarism and Late Industrialisation in the Balkans and Latin America, London: Macmillan, 1986, Post-Marxism Alternatives: The Construction of Social Orders, London: Macmillan, 1990, Back to Sociological Theory: The Construction of Social Orders, London: Macmillan, 1992, Sociological Theory: What Went Wrong? Diagnosis and Remedies, London: Routledge, 1995

Address:

18 Theseos Avenue
Ekali, Athens 145 65
Tel.: (301) 81 31 360
Tel.: (0171) 955 7295
fax: (301) 81 31 989
e-mail: mouzelis@hol.gr

London School of Economics
Dpt. of Sociology
Houghton Street
London WC2A 2AE
fax : (0171) 242 0392